

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2021

Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

- a. Minden helyes válasz 1 pontot ér. Pl. *dohányszínű* – barnás, piszkos, *pápaszemes* – szemüveges, *megboldogult* – halott **3 pont**
- b. Minden helyes válasz 1 pontot ér. Pl. *kékes*: szótő+melléknévképző, *hímzett*: szótő+a befejezett melléknévi igenév képzője. **2 pont**
- c. Jelzőhasználat: feltűnően sok minőségjelző, jelzőhalmaz, mellérendelő viszony a jelzők között:
A kicsiny és rózsaszínű fül mellett gondörkés fürtöcskékben libeg a barna haj, míg a finom, fehér orr tájékán, a hosszúpillájú szemek mellett könnyű kékes árnyék borong. – 4 pont. A két tagmondat között ellentétes viszony van. – 1 pont. A két állítmány (libeg, borong) hangulatfestő szó. – 2 pont **7 pont**
- d. A hasonulás típusainak megnevezése, bemutatása (teljes, részleges: zöngésség szerint, képzés helye szerint; jelölt és jelöletlen) 4 pont, helyes példázás – 4 pont **8 pont**
- e. A két szereplő Szindbád és a cukrásznő. Szindbád sok évvel később visszalátogat abba a városkába, ahol fiatal katonaként megfordult, szeretné felidézni egykori emlékeit, mindent ugyanolyannak talál, mint korábban, magát a cukrásznőt is, akiben egykori szerelmének vonásait véli felfedezni. A nyakában ismerős medált vesz észre, melyet ő maga ajándékozott egykori szerelmének, Amáliának. A cukrásznő elmondja, hogy azt anyjától örökölte, és édesapja képe van a medálban. Szindbád saját képét fedezi fel, rájön, hogy a cukrásznő az ő lánya, megtudja, hogy unokái vannak, de nem fedi fel előtte kilétét. **5 pont**
- f. Szindbád felfedezi a számára ismeretlen tényt, hogy a cukrásznő az ő lánya, de nem mondja ki az igazságot, váratlan, szokatlan a reakciója: elmereng saját arcképén, fiatalkori bajuszán és frizuráján, elvesztlődik a részletekben, lényegtelen információkban, mintha nem szeretne szembesülni a ténnyel, hogy ismeretlen lányával találkozik; az eseményeknek csupán szemlélője kíván lenni, alakítója nem. **5 pont**
- g. Értékelési szempontok:
- a valóság és a valóságváltozatok szerepe a történetmondásban (mesei eredetű szereplő, keleti motívumok, álomszerű történetalkítás, a valóság és az emlékezés összemosódása, a szereplő viszonya saját emlékeihez és a jelen valóságához, az emlékezés mint újrateremtés, az emlékezés és képzelet sajátos viszonya) **5 pont**
 - a történetalkítás és időkezelés jellegzetességei (pl. metaforikus történetmondás, a történetet a főhős emlékei és képzelete alakítják, a narráció előrehaladása nem folyamatos, mítikus tér és idő, a főszereplő korával az időtlenségre utal, a fiatalkori és idős főhős alakjának viszonya, az idősíkok váltakozása) **5 pont**
 - az alakteremtés jellegzetességei (elbeszélői leírás, a cselekvés háttérbe szorul, a környezet jellembrázoló szerepe, belső monológ, a narrátor és főhős nézőpontjának viszonya. Központi figurája az Ezeregyéjszaka meséinek hajósára utal, aki csillapítatlan kalandvágyból száll újra és újra hajóra. Az Ezeregyéjszaka Szindbádja mesebeli hős, Krúdy Szindbádja időtlen alteregó, aki minden novellában új és új szerepben jelenik meg. A cukrászkisasszonyt a szemlélődő vendég nézőpontjából az elbeszélő mutatja be, plasztikus részletességgel írja le külsejét, utalva a szemlélődő Szindbád megfigyeléseire stb.) **5 pont**

- impresionista tehnici (az emlékezés mint prózapoétikai eljárás, a hangulat, az emlékezés és a fantáziaképek szerepe a történetalkításban, részletező leírások, jelzőhasználat, együttérzékelés, pillanatnyi benyomások) **5 pont**

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, részben helyes fogalomhasználat 4 pont, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 2 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont**

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A szummatív értékelés jellegéhez való igazodás **5 pont**

A tétel és javítókulcs tartalmának és pontozásának összehangolása **5 pont**

A témához való igazodás **5 pont**

A tudományos ismeretek igényes alkalmazása **5 pont**

Kreatív megoldások **5 pont**

Helyes fogalomhasználat **5 pont**